

Ministerie van LNV
DGA-DAD
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 12 januari 2023
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: PVH DGA-DAD internetconsultatie 1.4 Bhd
Betreft: Reactie PVH internetconsultatie wijziging art. 1.4 Besluit houders van dieren

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij dien ik, namens de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit, de reactie in op de voorgenomen wijziging van art. 1.4 Besluit houders van dieren in verband met de vaststelling van de Huis- en hobbydierenlijst.

De Minister van LNV heeft als vaststaand feit bekend gemaakt dat vanaf 1 januari 2024 alleen nog de 30 diersoorten die dan op de Huis- en hobbydierenlijst staan vermeld, mogen worden gehouden en dat het bezit van alle overige diersoorten daarmee wordt verboden. Dit op basis van het criterium “de mate waarin het welzijn van het dier kan worden gewaarborgd wanneer het wordt gehouden”.

In de eerste plaats wil ik u er nadrukkelijk op wijzen dat óók wanneer er sprake is van een positieflijst, er altijd in individuele gevallen ontheffing moet kunnen worden verkregen van het verbod. Wanneer op basis van evenredige criteria blijkt dat de voorgenomen wijze van houden door een (rechts)persoon geen negatieve gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van de betrokken dieren en de gezondheid van mensen met zich meebrengt, mag een ontheffing niet worden geweigerd.

Voorts is de kans dat het verbod op het houden van soorten die niet op de Huis- en hobbydierenlijst staan voor de rechter stand houdt zeer gering.

In maart 2017 werd een verbod op het houden van een aantal kleine hertachtigen (muntjaks en mazama's) in het kader van een Positieflijst voor zoogdieren vernietigd door het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Reden hiervoor was dat de methodiek die gebruikt was om de lijst op te stellen, onvoldoende transparant, onafhankelijk en wetenschappelijk onderbouwd was. Een voorgenomen verbod op nog eens 178 diersoorten werd dan ook, nadat het al met grote stelligheid bekend was gemaakt, door de Minister van LNV ingetrokken, omdat het op dezelfde methodiek was gebaseerd.

Ondanks de problemen, werd toch vastgehouden aan het idee van een Positieflijst voor zoogdieren. De Minister ontwikkelde een nieuwe methodiek om alle diersoorten die in Nederland worden gehouden te beoordelen. Met deze methodiek zou een korte lijst worden opgesteld van diersoorten die in Nederland door particulieren gehouden mogen worden, de lijst van 30 soorten die nu openbaar is gemaakt. Deze nieuwe lijst is echter gebaseerd op een methodiek die nog meer gebreken vertoont dan zijn voorganger.

Natuur en Recht

Operatie Mannahof 5, 2632 EL, Nootdorp, Nederland

Tel: 06 20279611, KvK 27330162, IBAN: NL53INGB0000663904

Email: info@natuurenrecht.nl

Met de nieuwe methodiek zijn eerst, op basis van gegevens van een beperkt aantal diersoorten, eigenschappen van dieren in kaart gebracht die mogelijk negatieve gevolgen zouden kunnen hebben voor de gezondheid en het welzijn van dieren of de gezondheid van de mens. De zogenoemde gevareninventarisatie. Dat deze eigenschappen negatieve gevolgen zouden kunnen hebben, werd vastgesteld op basis van al dan niet wetenschappelijke literatuur of de mening van de deskundigen die de methodiek ontwikkelden. Uiteindelijk werden er 17 eigenschappen vastgesteld die mogelijk negatieve gevolgen zouden kunnen hebben, verdeeld over 5 groepen eigenschappen.

Vervolgens werd voor alle diersoorten die in Nederland door particulieren worden gehouden, beoordeeld of zij deze eigenschappen bezitten of niet. Ook dit gebeurde op basis van al dan niet wetenschappelijke literatuur of de mening van deskundigen van de beoordelingscommissie. Wist de commissie niet zelf of een soort de eigenschap bezit, dan werd telefonisch of per e-mail contact opgenomen met andere deskundigen.

Uiteindelijk werd, met korte verwijzingen naar al dan niet wetenschappelijke literatuur of persoonlijke commentaren, per diersoort een overzicht opgesteld waarin werd aangegeven welke van de 17 eigenschappen de soort wel of niet bezit. Soorten die in 3 categorieën eigenschappen bezitten die als gevaar zijn gekwalificeerd, komen niet op de positieflijst en worden daarmee vanaf 1 januari 2024 verboden.

Met deze methode ontwikkelde de Minister dan weliswaar een eenvoudige en snelle methode om diersoorten te beoordelen, de methode heeft voor de rechter weinig kans van slagen.

In de eerste plaats heeft de rechter in de uitspraak uit 2017 al aangegeven dat een besluit op basis van citaten uit al dan niet wetenschappelijke literatuur, onvoldoende transparant is en niet voldoet aan het zorgvuldigheidsbeginsel.

In de tweede plaats heeft de Minister de jurisprudentie van de hoogste Europese rechter, het Hof van Justitie, over de eisen aan positieflijsten opnieuw niet meegenomen in de ontwikkeling van de methodiek voor de opstelling van de Huis- en hobbydierenlijst. Ook is de instructie voor beoordelingsmethodieken voor de opstelling van positieflijsten van de Europese Commissie niet ter harte genomen door de Minister. Omdat de positieflijst voor zoogdieren valt onder de regels voor het vrije verkeer van goederen, zijn juist deze Europese kaders bepalend voor de rechtmatigheid van de nieuwe lijst.

De nieuwe methodiek heeft dus ten opzichte van de Europese eisen een groot aantal gebreken. Waar terecht is begonnen met de gevareninventarisatie, dus de eigenschappen die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid en het welzijn van dieren en de gezondheid van mensen, is deze gebaseerd op een beperkt aantal diersoorten en kan uitsluitend de toetsing op de aanwezigheid van deze eigenschappen niet volstaan voor een verbod.

Nadat de gevareninventarisatie was voltooid, had per diersoort moeten worden beoordeeld wat de mogelijke negatieve gevolgen van het bezitten van deze eigenschappen zijn, in welke omstandigheden de negatieve gevolgen kunnen intreden, hoe groot de kans op het intreden van deze negatieve gevolgen is en wat de ernst en de duur van deze gevolgen is. Ook had moeten worden beoordeeld wat de minst ingrijpende manier is om het intreden van de negatieve gevolgen te voorkomen.

In de methodiek die door de Minister ten grondslag is gelegd aan de Huis- en hobbydierenlijst, komen deze onderdelen van de risicobeoordeling in het geheel niet aan de orde. Uitsluitend is beoordeeld of een diersoort de eigenschap die als gevaar is geïnventariseerd voor een beperkt aantal diersoorten, bezit of niet.

Met de nieuwe methodiek heeft de Minister dan ook niet de problemen in de methodiek van 2015 en 2017 opgelost, de oude methodiek bevatte deze onderdelen wel. De nieuwe methode voegt juist een groot aantal problemen toe.

De nieuwe Huis- en hobbydierenlijst beoogt het bezit van zoogdieren voor het overgrote deel van de nu gehouden soorten te verbieden. Dit verbod strekt zich uit van de veel gehouden Russische dwerghamster tot de zelden gehouden capibara. Niet verbazingwekkend dus dat dierhouders zich opnieuw voorbereiden op juridische procedures tegen de Huis- en hobbydierenlijst.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'E. Philippi-Gho', written in a cursive style.

Mw. Mr. E. Philippi-Gho